

Technologische- en Milieunnovatie regeling (TMI-regeling) 2001-2006: een evaluatie

Korte historie

Gedurende de looptijd van het EPD 2000-2006 hebben PS achtereenvolgens drie TMI-regelingen vastgesteld:

1. Op 6 december 2001 ging de eerste TMI-regeling van start binnen het *de minimis* kader: de maximale overheidssteun die een projectuitvoerder per drie jaar mag ontvangen is 100.000 euro. Deze TMI-regeling wordt aangeduid als 'TMI-regeling *de minimis* oud'.
2. Op 9 januari 2003 is de eerste TMI-regeling ingetrokken en ging de TMI-regeling binnen het staatssteunkader van start: de maximale bijdrage per project is 200.000 euro. Aanvragen konden worden ingediend tot 1 januari 2006. Deze TMI-regeling wordt aangeduid als 'TMI-regeling staatssteun'.
3. Op 9 februari 2006 is de derde TMI-regeling van start gegaan, opnieuw binnen het *de minimis* kader. Aanvragen konden worden ingediend tot 1 januari 2007. Deze TMI-regeling wordt aangeduid als 'TMI-regeling *de minimis* nieuw'.

Budgetten

Het voor de TMI-regelingen beschikbare budget is afkomstig uit EPD-middelen, bestaande uit EFRO en provinciale cofinanciering. Iedere vaststelling van de drie regelingen ging gepaard met het toekennen van extra budget. Ook is gedurende de looptijd van de 'TMI-regeling staatssteun' het budget één maal verdubbeld wegens voortijdige uitputting van het budget.

Niet besteed budget van de 'TMI-regeling *de minimis* oud' en de 'TMI-regeling staatssteun' en budget dat gedurende de uitvoering van projecten vrijviel, is beschikbaar gesteld aan de 'TMI-regeling *de minimis* nieuw'. Het in totaal beschikbare budget van 3.088.900 euro is als volgt opgebouwd:

euro	EFRO	Provinciale cofinanciering	Totaal	% EFRO
TMI-regeling <i>de minimis</i> oud	141.388	308.554	449.942	31,4%
TMI-regeling staatssteun	474.600	1.785.400	2.260.000	21,0%
TMI-regeling <i>de minimis</i> nieuw	378.958	0	378.958	100%
Totaal	994.946	2.093.954	3.088.900	32,2%

Aanvragen

Van de 63 ingediende aanvragen zijn er 39 (62%) toegekend, 12 (19%) afgewezen en 12 (19%) ingetrokken. Van de 12 afgewezen aanvragen zijn er vier (33%) in bezwaar gegaan. Alle bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard. Eén aanvrager (25%) is vervolgens in beroep gegaan. Ook dit beroep is ongegrond verklaard.

De aanvragen zijn als volgt over de drie regelingen verdeeld:

	Aanvragen	Toegekend	%	Afgewezen/Ingetrokken	%	Bezwaar/Beroep
TMI-regeling <i>de minimis</i> oud	9	7	78%	2	22%	0
TMI-regeling staatssteun	38	22	58%	16	42%	4
TMI-regeling <i>de minimis</i> nieuw	16	10	63%	6	37%	0
Totaal	63	39	62%	24	38%	4

Projectomvang

Alle drie TMI-regelingen bieden een maximale bijdrage van 25% over de totale eligible (=subsidieerbare) projectkosten, tot een maximum van 100.000 euro (*de minimis*) of 200.000 euro (staatssteun). De 39 gehonoreerde projecten hebben voor een totaal investeringsvolume van bijna 13 miljoen euro een totale bijdrage toegekend gekregen van 2,9 miljoen euro (22%). De gemiddelde projectomvang per TMI-regeling is als volgt:

euro	Totale investeringen	Totale EPD-bijdrage	Gemiddelde EPD-bijdrage per project
TMI-regeling <i>de minimis</i> oud	2.152.699	320.404	45.772
TMI-regeling staatssteun	8.706.141	2.068.317	94.014
TMI-regeling <i>de minimis</i> nieuw	2.162.886	529.973	52.997
Totaal	13.021.726	2.918.694	74.838

Budgetrestant

Op dit moment (10 oktober 2007) resteert 170.206 euro budget. Naar verwachting wordt dit bedrag hoger, omdat sommige beëindigde projecten op een lager investeringsvolume met een lagere bijdrage worden afgerekend en omdat projectaanvragers tijdens de looptijd de totale kosten naar beneden laten bijstellen. Het vrijgevallen budget vloeit terug in prioriteit 3 van het EPD 2000-2006.

Output

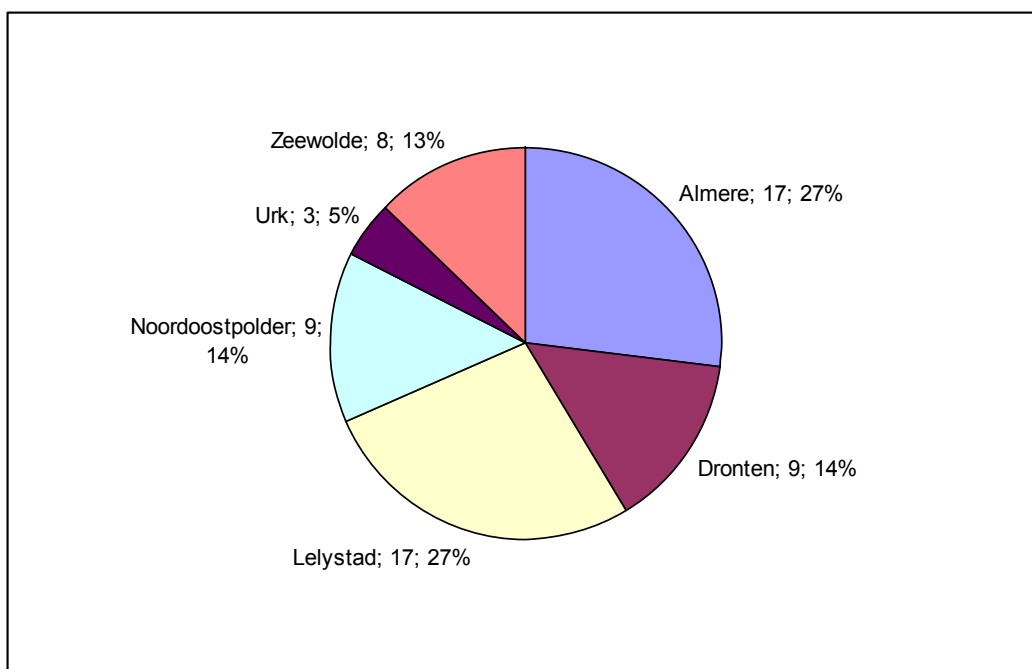
De TMI-regeling is uitgevoerd in het kader van het EPD 2000-2006 en valt binnen Prioriteit 3 'Versterking productiestructuur'. De TMI-regeling draagt bij aan de volgende outputindicatoren:

Indicator	Gecommitteerd	Gerealiseerd (stand 10/9/2007)
Permanente werkgelegenheid	81 fte	50 fte
Aantal bedrijfsadviestrajecten voor het MKB	39	39
Aantal MKB-ers dat R&D en innovatietrajecten uitvoert	39	9

Communicatie en regiospreiding

De TMI-regeling is bekend gemaakt via: Staatscourant, Provinciaal Blad, regionale kranten, provincie website, flyer, Europa magazine, bijeenkomsten bedrijfskringen, uitgave 'Europese subsidies voor het Flevolandse MKB' en de regionale omroep (Tv-programma 'MAX in Europa').

De in totaal 63 aanvragen zijn afkomstig uit alle zes Flevolandse gemeenten:

Beoordeling

Programma Management Europa is verantwoordelijk voor de beoordeling van de aanvragen. De provincie heeft SenterNovem als externe adviseur ingehuurd om de aanvragers op locatie te bezoeken en een schriftelijk préadvies op te stellen met betrekking tot:

- de mate van innovativiteit ten opzichte van de core business van het bedrijf;
- de nieuwheid van het project;
- de financiële onderbouwing van het project;
- het commerciële perspectief van de innovatie;
- de managementkwaliteiten van de aanvrager.

Het préadvies wordt al dan niet overgenomen door een Adviescommissie. De Adviescommissie brengt een zwaarwegend advies uit aan GS. GS nemen op basis van dit advies en het advies van PME een besluit.

Kosten Adviescommissie

SenterNovem rekent per aanvraag 2.500 euro. De vacatieregeling bedraagt 208 euro per extern lid per bijeenkomst. Het uitvoeringsbudget voor de kosten van SenterNovem en de vacatieregeling voor de Adviescommissieleden bedraagt voor de totale periode 126.375 euro.

Ervaring met Senter

Senter, nu SenterNovem, beschikt over technische experts op allerlei gebied. Hoewel de TMI-regeling door een beperkt aantal Senterianen is uitgevoerd, maakten zij gebruik van de technische expertise van hun collega's.

Voor Senter is de TMI-regeling een zeer kleine opdracht. Dit betekent dat de uitvoering van de TMI-regeling nogal eens een lage prioriteit kreeg. In de loop van de jaren nam de beoordelingstermijn toe. De beoordelingstermijn was de laatste jaren tenminste vier weken, maar in veel gevallen ook aanzienlijk langer. Hierop kon de provincie weinig invloed uitoefenen.

De uitgebrachte préadviezen werden over het algemeen als kundig en waardevol beoordeeld.

De twee betrokken PME-projectleiders gaan tegen het einde van de TMI-regeling met SenterNovem mee op projectbezoek. Hiermee draagt SenterNovem kennis over van de aard van projectbezoeken en de beoordeling van project, onderneming en ondernemer.

Ervaring met de Adviescommissie

De Adviescommissie bestaat uit vertegenwoordigers van Syntens Lelystad, Kamer van Koophandel Flevoland, Milieufederatie Flevoland, de vakafdelingen Milieubeheer en Economische Zaken, met als voorzitter de directeur I&O van de provincie. De Adviescommissie is circa acht keer per jaar bij elkaar

gekomen en besprak per keer twee tot vier TMI-aanvragen en de bijbehorende préadviezen. Een aantal aanvragen is via schriftelijke rondes van een advies voorzien.

In principe bracht de Adviescommissie per aanvraag een beargumenteerd negatief, of positief advies uit. Kritische kanttekening is de onafhankelijke beoordeling van de aanvraag: in het bijzonder Syntens en de Kamer van Koophandel onderhouden nauwe contacten met het Flevolandse MKB en zijn genegen het MKB een financieel steuntje in de rug te geven. Het beoordelen van de mate van innovativiteit werd daardoor nogal eens beïnvloed. Tweede kritische kanttekening is dat naarmate de looptijd van de TMI-regeling vorderde, de Adviescommissie meer aanvragen aan hield, om extra informatie op te vragen. Hiermee werd de beoordelingstermijn van de gemiddelde aanvraag aanzienlijk verlengd.

Ook kwam de Adviescommissie alleen bij elkaar als er tenminste twee en maximaal vier aanvragen ter beoordeling lagen. Bij minder of meer aanvragen bleven te beoordelen projecten erg lang liggen. Dit probleem is zo veel mogelijk opgevangen door middel van schriftelijke adviesrondes.

Conclusies

1. De TMI-regeling voorziet in een behoefte van het Flevolandse MKB voor een financiële steun in de rug bij innovatief = risicovol ondernemen.
2. De technische expertise van SenterNovem is gewenst en noodzakelijk. In de loop van de tijd heeft de provincie echter veel kennis opgebouwd over de beoordelingen van 'man en plan', zodat een eventueel vervolg met eigen mensen zou kunnen worden uitgevoerd. Deze mensen zullen in dat geval wel gebruik maken van expertise bij de vakafdelingen van de provincie. Daarnaast moeten er financiële middelen beschikbaar zijn om inhuur van externe deskundigen mogelijk te maken, indien de noodzakelijke expertise ontbreekt.
3. De uitvoering van de TMI-regeling heeft door de kleinschaligheid van de opdracht een lage prioriteit bij SenterNovem. De snelheid van beoordelen is daardoor erg afhankelijk van de inzet van de beoordelaar. De doorlooptijd bij SenterNovem varieerde sterk, maar was minimaal vier weken. In extreme gevallen was er zelfs sprake van enige maanden.
4. De Adviescommissie functioneerde in de begintijd van de TMI-regeling voldoende. Naarmate de looptijd vorderde, zijn er twijfels ontstaan over de slagvaardigheid om tot komen tot een onafhankelijk oordeel. Een eventueel vervolg zou kunnen worden uitgevoerd met een klein, intern adviescollege, bestaande uit de vakafdeling Economische Zaken (kennis van innovatie) en Milieu & Water (kennis van milieu en duurzaamheid). De afdeling PME heeft inmiddels ruime ervaring met onderneming- en ondernemersanalyse. Bovendien is het mogelijk om door middel van een abonnement op een internetservice als Graydon, onafhankelijke analyses tegen geringe kosten uit te laten voeren.
5. De beoordelingstermijn is in de huidige TMI-regeling te afhankelijk van externe partijen als SenterNovem en de Adviescommissie. Indien de provincie de uitvoering van een vervolg in eigen beheer doet, kan een beoordelingstermijn van 13 weken worden gegarandeerd.

10 oktober 2007
Hedwig Boerrigter